

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Θέμα: Αντιμετώπιση του ζητήματος ακρίβειας στην αγορά

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, από το 2008 που ξέσπασε η κρίση στη χώρα μας μέχρι και σήμερα που συνεχίζεται, η ελληνική οικονομία έχει συρρικνωθεί κατά 17,4%. Την ίδια περίοδο, η εγχώρια κατανάλωση μειώθηκε στο 17,1%. Αυτά είναι εν πολλοίς τα αποτελέσματα της πολιτικής της εσωτερικής υποτίμησης που εφαρμόζεται στη χώρα τα δύο τελευταία χρόνια και η οποία οδήγησε σε μια άνευ προηγουμένου μείωση των εισοδημάτων των εργαζομένων και των συνταξιούχων και την ανεργία σε επίπεδα ρεκόρ.

Παρότι όμως η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών μειώθηκε κατακόρυφα, οι τιμές αντιθέτως δεν ακολούθησαν την ίδια πορεία. Τα στοιχεία δείχνουν, ότι στο ίδιο διάστημα από το 2008 μέχρι και εφέτος, ο γενικός δείκτης τιμών καταναλωτή αυξήθηκε συνολικά κατά 10%, από τον Ιούλιο του 2008 έως και το φετινό Ιούλιο. Ο διπλός στόχος της διαδικασίας εσωτερικής υποτίμησης της συμπίεσης μισθών και παράλληλα τιμών, τιμές δεν επετεύχθη.

Η τιμή ενός προϊόντος ή μίας υπηρεσίας συνδιαμορφώνεται από τρεις παραμέτρους, το εργατικό κόστος, το περιθώριο κέρδους της επιχείρησης και την έμμεση φορολογία. Τον πρώτο καιρό εφαρμογής του Μνημονίου, οι τιμές αυξήθηκαν κυρίως ως συνέπεια της αύξησης της έμμεσης φορολογίας (ΦΠΑ, Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης σε καύσιμα), ενώ το τελευταίο διάστημα και με τη διατήρηση του ΦΠΑ στα ίδια επίπεδα ο παράγοντας αυτός δεν έχει την ίδια επίδραση. Οι αλλαγές στο εργασιακό καθεστώς, που επιβλήθηκαν στο τελευταίο εξάμηνο (μείωση κατώτατου μισθού, άρση μετενέργειας κ.λπ.), έχουν ρίξει κατά πολύ το εργατικό κόστος. Τα στοιχεία επιβεβαιώνουν, ότι το μοναδιαίο κόστος εργασίας (το κόστος εργασίας ανά μονάδα παραγόμενου προϊόντος ή υπηρεσίας σε μια επιχείρηση) έχει πέσει κατακόρυφα.

Ο τρίτος παράγοντας παραμένει ανέπαφος: τα κέρδη των επιχειρήσεων παραμένουν υψηλά. Τα στοιχεία δείχνουν, ότι το μερίδιο του εργατικού κόστους όσον αφορά στη διαμόρφωση των τιμών έχει μειωθεί από περίπου 36% στο πρώτο τρίμηνο του 2009 στο 30% στο πρώτο τρίμηνο του 2012, ενώ αντιθέτως τα αντίστοιχα μερίδια των φόρων έχουν αυξηθεί από περίπου 7% στο 11% και των κερδών από περίπου 57% στο 59%.

Η έλλειψη ανταγωνισμού έχει επισημανθεί κατά κόρον και από πολλούς ως ο υπ' αριθμόν ένας παράγοντας για τις υψηλές τιμές στην ελληνική αγορά. Η Τρόικα ζητεί την άρση των νομικών εμποδίων στην ελεύθερη διακίνηση υπηρεσιών και προϊόντων και την απελευθέρωση των επαγγελμάτων για την τόνωση του ανταγωνισμού. Το πρόβλημα όμως είναι ιδιαίτερα περίπλοκο και δεν αφορά μόνο τις τιμές αλλά και επηρεάζει τις επιχειρηματικές σχέσεις. Η καρτελοποίηση π.χ. μεταξύ των επιχειρήσεων επηρεάζει το ύψος των τιμών σε βασικά αγαθά, ζημιώνει δηλ. τους καταναλωτές, από την άλλη όμως εξαιτίας της ζημιώνονται και οι συνεπείς επαγγελματίες, που δεν συμμετέχουν σ' αυτές τις πρακτικές. Έτσι πλήττεται η υγιής επιχειρηματικότητα.

Ο καθορισμός τιμών μεταξύ διαφορετικών σταδίων (π.χ. προμηθευτή-πωλητή) είναι από τις σοβαρότερες παραβάσεις του Δικαίου του Ανταγωνισμού, αποτελεί όμως ιδιαίτερα διαδεδομένη εμπορική πρακτική. Πρόβλημα όμως αποτελεί και το ότι, λόγω της καταγεγραμμένης ανελαστικότητας της ζήτησης κυρίως στον τομέα των βασικών αγαθών, παρατηρείται η κυριαρχία της λογικής της αρπαχτής και του υπερβολικού κέρδους (αισχροκέρδειας).

Το ζήτημα της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας περνά μέσα από την εύρυθμη και ανταγωνιστική λειτουργία της αγοράς.

Το πρόβλημα της ακρίβειας στη χώρα μας είναι πολυπαραγοντικό και ιδιαίτερα περίπλοκο για να αντιμετωπιστεί μονομερώς. Απαιτείται η συνεργασία όλων των αρμόδιων φορέων της πολιτείας αλλά και η εγρήγορση και συμμετοχή των καταναλωτών. Η Εθνική Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αρμόδια για το χειρισμό των ζητημάτων ανταγωνισμού. Σκοπός της είναι επιβάλλει το νόμο για τον έλεγχο των μονοπωλίων, για τη διασφάλιση του ελεύθερου ανταγωνισμού. Τα αποτελέσματα προς αυτή την κατεύθυνση δεν κρίνονται ικανοποιητικά.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων

Σύμφωνα με τον υφυπουργό Ανάπτυξης Θ. Σκορδά η μάχη με τα καρτέλ αποτελεί μία από τις προτεραιότητες της κυβέρνησης, και ο οποίος υποσχέθηκε σύντομα απτά αποτελέσματα.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

Η χώρα μας εξακολουθεί να παραμένει ακριβή για τους πολίτες της και για τους επισκέπτες της από το εξωτερικό. Ποιες οι δράσεις της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ακρίβειας στην αγορά;

Αθήνα, 21 Αυγούστου 2012

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Ν. Σερρών